

Meglátás mindennap a délutáni órákban.

Előfizetési díj:
Égész évre 12 ft, félévre 6 ft, év-
negyedre 3 ft o. é.Helyben előfizetheti Demjén L. és Keresz-
tesy Pál urak kereskedésében, hol egyes szá-
mók is kaphatók.Szerkesztői szállítás: belső-tordantca 122. sz.
Kiadó-hivatal: A tanácsoshoz mellett, az emelet
hátsó részében.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI NAPILAP.

Hirdetési díj: öt hasábos garmond sorot 6 kr
s egyszeri beiktatás után 30 kr. bélyegdíj.
Hirdetéseket felvételnek: Helyben: a kiadóhivatal-
ban, Demjén László könyv- és Keresztény Pál papir-
kereskedésében. Pesten: Zeisler M. (király utca
60. sz.) Bécsben: Haasenstein és Vogler (Neu-
er-Markt 11. sz.) Oppelik Alajosné (Vollzeile 22.
sz.) Rudolf Mosse of. Zeitungs-Agent (Stadt, Seiler-
stätte 2.) Süddeutsche Annoncen Expedition Stuttg.
Nyititári cizkék: sora után 20 kr. előleg be-
küldése mellett a szerkesztőséghez címzendők.
Előfizetések s hirdetési díjak a vidékről a
szerkesztőséghez küldendők be.

Az országából.

Pest, mart. 27.

A képviselőház tegnapi ülésében több kérvény
nyújtott be; majd Pauler min. felett Szilády interpel-
lációjára, melyet a ház tudomásul vévén, Tisza Kálmán
a következő indítványt tette:

Tekintettel arra, hogy az országgyűlés végnapja
már igen közel van, s a választási reform és az ország-
gyűlés tartamának 5 évre terjesztése iránti törvényjavas-
latok tárgyában létező nézeteltérések az azok fölötti vi-
látnak hosszúra nyúlását teszik valószínűvé; (csak?)
tekintettel arra, hogy az azokat iránt megállapított
napirendnek megváltoztatása már több ízben kivihellen-
nek bizonyult;

tekintettel végül arra, hogy vannak más nagyfon-
tosságú törvényjavaslatok, melyek iránt ily nagy nézet-
eltérések nem forognak, melyeknek keresztülvitele
mindenképpen által óhajtatik:

indítványozom, hogy határozza el a t. képviselő-
ház, hogy érintetlenül hagyva az országgyűlés tartamá-
nak 5 évre meghosszabbítása iránti törvényjavaslatokra
megállapított napirendet, april 2-ától kezdve, valamint,
ha erre a kérvényektől idő jut, a szabotati ülésekben
tárgyalni fogja:

1. a fővárosok rendezéséről, 2. a kolozsvári
egyetemről, 3. a telepítvényesekről, 4. az árviz által
sújtott vidékek felségeléséről, 5. a Ludovica-akademiá-
ról, 6. a Baja és Hódmezővásárhely városok külön tör-
vényhatósággá létezéséről, 7. a somkúti és dícső-szent-
mártoni törvénykezésekről, végül 8. a menyiben, az idő
engedj: a biztosíték nélkül építési szándékolt vasutakról
szóló törvényjavaslatokat.

Tisza K. a mesteri sakkuzása kevésbé lephette
meg a házat, mindenki sejtette: hová céloz. A több-
ség sorából Pulszky Ferencz szólalt fel: Mindenki kö-
zülünk érzi — ugymond — hogy a jelen pillanatban a
házban igen erős ellentétben áll a háznak egyik és má-
sik része, hogy itt nehéz a küzdelem köztünk; ily alka-
lommal igen természetes, hogy mindkét párt érdekében
van, hogy minden, a mi céloztatik, a legnagyobb lo-
yalitással történjék, és azért a meglepetés minden oldal-
ról kikerültessek. Azért indítványozom, hogy ezen indít-
ványi kinyomások és kinyomatván napirendre kitűzes-
sék, tán holnap délutánra.

A nagy többség ezt helyesléssel fogadta, s ily ér-
telembe enunciat az elnök is.

Urményi Miksa és Trefort Ágoston indítványára,
melyhez Csernátóny Lajos is hozzájárul, először a biz-
tosíték nélküli és csak ezek után a temesvár-orsovai
vasutakról szóló javaslatok utasítottak a vasuti és
pénzügyi bizottságokhoz.

TÁRCZA.

PÁRTKÜZDELMEK.

(Korrajz.)

Irtá:

Komáromy Ferencz.

IX.

Mint meghasonlott kebel, az odon-csikszere-
daj vár alkonyatkor oly mogorván és zárkóztottan
setétkék a csiki síkföld közepén.

A falakon belül semmi elevenség, csak ne-
hány világitott ablak s a sűrű őrzőjáratok jelölik az
életet. E kö kebelben a sziv Lázár István, ki ily
nyugtalan villongos időkben a megtestesült bizal-
matlanság, naplementével már becsukhatja a kapu-
kat, bekéri a börtönök kulcsait, s száműzte termé-
ből a tánczot s mulatságot.

Est beálltával a város utcáiban is meglehető
csend és nyugalom honol.

Csak a legfőbb eső utcazölgleten álló kis
törpe csapszékben mulatnak még az emberek. Itt
szakadatlan működik a nyirettü, zeng és kesereg
a czimbalom.

Esti kilencz óra lehetett, midőn a vár irányá-
ból kardcsörgés és sarkantyú zöreje közeledő lépte-
ket jeleznek, s a törpe csapszék előtt csakhamar
magas, köpenybe burkolt alak tűnik fel.

Benn borgöz, pipafüst és porfelhők, de az
éjjli látogató inkább a ház külalakját vizsgálja, s a
lármás teremről jobbra, a csepegő alatt, külön be-
járatu vendégszoba ajtaján kopogtat.

A rózsaszín ablak függönyök meglebbenek,
selyemruha suhogás s könnyű léptek nesze támad,
az ajtó zaj nélkül megnyílik, s éjjli látogatónk fejét
lehajtván, lábujjhegyen belép.

Mielőtt a személyekről szólanánk, nézzünk
körül a szobában.

A szoba nem tágas, de butorzata, világítása
és lége, mely tulterhelve van rózsaszín illattal,
egyiránt kéjhajlékot jelenek. A talajt egyetlen
nagy török szőnyeg borítja. A fal hosszában győ-

A ház ezek után napirendre tér, s tárgyalás alá
veszi az 1848. V. és az erdélyi 1848. II. tv. cikkelyek
módosításáról és póllásáról szóló törvényjavaslatot.

A vita tárgyát az első fejezet bevezetése és első
szakasza képezte.

Kiss Miklós: Pártolja Csernátónynak az első feje-
zet bevezetésére nézve tett módosítványát.

Chorin Ferencz: Nem helyesli az általános szá-
vazati jog behozatalát, nem is pártolja azért Madarász-
nak a bevezetésre és első szakaszra nézve tett módosít-
ványát, hanem hozzájárul Csernátóny módosítványához.

Szontagh Pál (csanádi): Nem pártolja az ál-
talanos szavazati jogot, mert erre nézve sem theoretikus,
sem bölcészeti szempontból, hanem csak az élet és a
történelem gyakorlati szempontjából kíván kiindulni, és
ép ezen utóbbi szempontból véve nézete szerint az álta-
lanos szavazati jogot, nálunk pártolni nem lehet. Szólo
nem is járulhat tehát ez oknál fogva Madarász módosít-
ványához, hanem pártolja Csernátóny módosítványát.

Szilády Áron: Csernátóny módosítványához járul.
Vécsey Tamás ellenben a szavazati jog gyakorlását
szélesíteni kívánja; végül Várady Gábor szólott Cser-
nátóny módosítványát, veszélyesnek tartván Ma-
darász József módosítványát. (Szólt beszéde közt Patay
közbiztonsággal arra figyelmeztette, hogy az idő már na-
gyon előre haladt, 2 óra ugyanis elmúlt. Derűtlenség.)

Az ülésnek ezzel délután két órakor vége lett.

A pártalkudozásokról.

A „Buda-pesti Közlöny“-ben a következő hivata-
los közleményt olvassuk:

„Az úgynevezett „compromissum, mely állítólag a
kormány és ellenzék között létrejött volna, igen élénken
foglalkoztatja a lapokat; s tekintve az általános érdekelt-
séget, mely a jelen helyzetben a politika minden fordulata
iránt mutatkozik, nem is lehet csudálni, hogy a lapok
fokozott sietséggel igyekeznek olvasóikat mindenről érte-
síteni, a mi az országgyűlési pártok állására vonatkozik.
Csakis e sietség magyarázza meg azt, hogy tudósításai
néha ellérnek a valódi tényállástól. Névszerint azon
közlések, melyeket két tekintélyes pesti lap a „compromis-
sum“-ról hozott, mint teljesen hitel érdemlő kútfőből
értesülünk, nem taarthatnak igényt az alaposágra. Nem
akarunk azon közlések részleteibe becsátkozni, hanem
csak jellemzésül hozzuk fel, hogy például azon lapok
egyike Kerkapoly pénzügyminiszter urnak bizonyos nyilat-
latokat tud tulajdoni, melyet az a 18-as bizottság utolsó
ülésében tett volna, holott Kerkapoly miniszter ur azon
ülésen jelen sem volt. Ép oly kevésbé áll az, a mit, mint
azon ülésen mondottat, gróf Lónyay miniszterelnök és
Tisza Kálmán képviselő urnak tulajdonitának.

nyörően himzett vánkásokból hevenyészett, kereve-
tek és heverő helyek vannak. A háttérben kandalló
alaku zöld kályha, szabad szájjal, s patogó bukfa
hasábkokkal. Jobbra tőle elfüggönyözött fölke, balra
két kis kerek asztal, melyek egyikén éjjli lámpa
égett, mellette kemény kőzetű s rézkapcsokkal ellá-
tott két nagy folians könyv és fűvény óra, míg a
másik asztalt illatos olaj szelenczék, szörbetes csé-
sze s más keleti események borítják.

Ha igaz, hogy a nőnek beléletét, sőt némileg
élete történetét is szobájának belakja és elrende-
zése jellemzik és visszatükrözik, akkor nem kellene
többet mondanunk, minthogy ez órában az arabiai
jósónő! Zinkánál vagyunk, ki megunván havasi
párthívei közt a kényelmetlen és kóbor életet, en-
gedélyért folyamodott a városban lakhatni, s azt
Damokos Gábor pártfogása folytán Lázár Istvántól
a főkapitánytól meg is nyerte azon felétel alatt,
hogy a titkos Szombatosokkal öszveköttetését meg-
szakítandja. A rejtélyes éjjli látogató pedig fiatal
ismerőnk Damokos Gábor volt.

— Zinka — szólt az ifju rövid üdvözet után,
köpenyét a kerevetre ledobván, a pillanat közelget,
készen vagytok-e?

— Embereimet nem könnyű volt összehozni,
miután minden összeköttetést megszakítottam vélek.

— De végre is sikerült?...

— Igen... jelen vannak, részint a szom-
széd terem mulatózói közé vegyülve, részint rejtek-
helyeiken!...

— Jól van... figyelj tehát!... a fogoly a
mult éjen börtönt változtatott. Az első szám alatti
szobából, mely a börtönőr lakása közelében van,
behelyeztetett a folyósó fenekében az ötödik
szám alá.

Ablaka a vár kertjére nyílik?

— Ugy van, de a nyílás keskeny s a vas-
rostélyok kemények.

— Éjjli ör ablaka alá van-e állítva?

— Csak ajtója előtt áll ör, mert, mint mon-
dám, az ablaknyílás keskeny s a vasrostélyok ke-
mények.

— Mit sem tesz, angol fűrészzel és kötél
létrákkal ellátva vagyunk.

— Alkunk áll tehát!

A compromissumra vonatkozó, a lapokban közölt
hírek tehát alaposnak nem mondhatók. Ha a kormány-
nak oly ajánlatok tételének, melyek alkalmasak volná-
nak a képviselőházban már hetek óta tartó, az országá
nézve káros, s a törvényhozás céljával és méltóságával
meg nem egyező jeleneteket a többség által jogosan el-
foglat állás legkisebb sérelme nélkül megszüntetni: ez
esetben a kormány csak úgy felelne meg feladatának, ha
az ily ajánlatokat nemcsak hogy vissza nem utasítaná,
de sőt előmozdítani is igyekeznék. Ha sikerülne megta-
lálni azon utat, melynek segítségével a képviselőház a
parlamentarismus minden sérelme nélkül a jelen abnor-
mis helyzetből kiszabadulhatna, — mire azonban, sajnos,
alig van kilátás, — ugy, de csakis ugy, a kormány
igenis rajta lenne, hogy azon ut helyességéről saját párt-
ját is meggyőzze, s ezzel teljes egyetértésben járva el,
elérje azt, a mit minden igaz hazafinak őszintén óhaj-
tania kell.

Legújabb táviratok.

Zágráb, márcz. 27. Az országgyűlés május végén
hivatik össze s a választások ugyanazon hó elején
mennek végbe. — Tomkovic báni táblai tanácsos vezeti
Belovár megye átvételét.

Bukarest, mart. 26. Ma néhány elfogatás történt
Minthogy a hadseregben is némi mozgalom vétezt és re-
átalan arról beszélnek, hogy egy a fejedelem ellen terve-
zett összeesküvés fedeztetett föl.

Bécs, marc. 27. A hitelintézet nagy-gyűlése
helybenhagyja az 1871-ki zárszám adást és az igazgató-
tanács által a tisztá nyereségy felosztása iránt tett ja-
vaslatot; továbbá elhatározta, hogy a közelebbi 5 év-
ben az intézet hivatnoki nyugdíjlapjára az évi nyere-
ségből 20,000 ft fog felrététetni.

Berlin, marc. 27. A „Prag. Corresp.“ a kerületi
rendtartásnak Posenre ki nem terjesztése iránt ezeket
mondja: Ha a lengyelek az önkormányzatot veszik
igénybe, az államban való különállás iránti kívánatuk-
ról le kell mondanik, őszinte porosz állampolgárokká
kell lenniök, és a német kifejlődéssel ellentétben álló nem-
zeti lengyel igényekkel — nyelvök és szokásuk sérelme
nélkül — fel kell hagyniök. A cultusminister kibocsát-
ványára vonatkozólag mondja ugyanazon lap: A vidéki
hatóságok kötelesek az iskola felügyelőségek elvonása
iránt minden oly esetben jelentést tenni, a hol az állam
érdekei iránt hű odaadás hiányzik, és a lengyel vidéke-
ken, hol az iskolai felügyelőknek a német nyelvi ok-
tatás terheltetésükre látszik lenni.

London, mart. 26. Az alsóházban Hartington azt
válaszolja Collin kérdésére, hogy Louthban és Irland
többi grófságaiiban a mezőgazdasági és egyéb kihágások
tekintetében lényeges javulás állt be; — azonban még

— A mint végeztük... az adott szó szent-
ség előttünk!...

Az ifju harmincz darab kazimir aranyat szám-
lált le.

— És most... folytatta a kereveten helyet
foglalván — vedd elő könyveidet... kérdezd meg
az égi jeleket!... én szörnyű bűnös vagyok...
tudni akarom sorsomat!... jövőmet!...

Zinka a lámpásos asztalhoz közeledett, a
nagy könyvek egyikét feltarta, mellét verve és
arcra borulván fohászzkodott, háromszorosan han-
goztatá Baaltis, Aschera, Astarot, Melech,*
végre fölegyenesedett, a könyvet betette s az ifju-
hoz közeledvén kijelentette, hogy az égi jelek nem
kedvezők.

— Tehát Isten veled! — szólt az ifju föl-
egyenesedvén — a szent-mihályi bástyanál a vi-
szontlátásra!

— Türelem! — szólt gyorsan a jósó...
a kérdést megtettem... a fűvény nem fog egy
ujnyit szállani s a jelek beszélni fognak... türe-
lem, türelem!...

— De az idő?...

— Még két teljes órák van éjfélig!...

— Ám legyen!... mert tudnom kell a jövőt,
s hogy mi vár réám, szeretteimre és szegény ha-
zánkra!... szólt, sohajtozván az ifju és helyet
foglat újabbán a kereveten.

Néhány nap előtt, midőn Zinkával tervet elő-
ször közölte, fölkereste volt még e boszorkány-
tanyát, de akkor látogatása rövid volt, a sajátos
undort, borzadályt és kényelmetlenséget akkor
nem érezte, mint most.

Távozni... de maradni is szeretete volna,
mert nem tudta feledni jóslatát e nőnek azon ha-
vasi kalandja alkalmával, melyet, mint látunk, gyám-
atjának elbeszélt ugyan, de a jóslatot elfhallgatta.
A jóslat, t. i., hogy Maros-Vásárhelyt fogja fel-
találni szerelme eszményképét, s hogy ő lesz oko-
zója első bánatának, mint az V-ik fejezetben szin-
tén láttuk, pontosan teljesült. E nő avatolja a se-
tet tudományoknak, e nő világot derítend merész

*) Istenasszonyai a holdnak arabiai hitrege
szerint.

mindig koboztatnak el fegyverek, melyekről azt gyanít-
hatni, hogy a fennieknek vannak szánya. A jelen pilla-
natban tehát még nem lehetséges a rendes állapot
helyreállítani, de a kormány fontolóra veendő, meny-
ben lenne lehetséges a kivételes helyzetet fokunkint
megszüntetni. Maklinc a ház figyelmét a skót partok vé-
delmi helyzetének elégtelenségére irányozza, és azt in-
dítványozza, hogy ott, valamint a nagy angol kereske-
delmi kikötőkben a védelmi munkákat azonnal vétes-
senek foganatba. Austricher pártolja ezen indítványt.
Cardwell hadügyminiszter elismeri ezen ügy fontosságát;
azonban azt hiszi, hogy annak azonnali kivitele lehetet-
len. Azt mondja, hogy a tengerészeti arsenalok és ha-
jóépítő-műhelyek védelmére már tettelek intézkedések.
A kormány később Liverpool, Glasgow és más nagy ke-
reskedelmi kikötők védelmi állapotával szándékozik fog-
lalkozni. Szólo ugy hiszi, hogy Edinburgra nézve nem
létezik veszély. Csak a torpedókra kell gondolni, me-
lyek a partvédelem rendszerében tetemes átalakulást
fognak előidézni. — Rövid vita után Maklinc indítványát
elvetették.

Lapszemle.

A „Reform“ írja: Nálunk a parlamentarismus nem
felel meg feladatának. A mi alsóházunkban az ellenzék
pártolása miatt, félreismerik a parlamentarismus. Az el-
lenzék pártfogalmé, melynek létesítője Tisza K., a bal-
oldalt a maga absolutismusa alá vetvén honuk nagy ár-
talmára meghonosította a többség absolutismussá, mi az
igazi parlamentarismussal összeegyeztethetlen. Nem
üres vád tehát, az hogy az ellenzék és kivált Tisza K.
azt okozták, hogy nálunk a parlamentarismus lehetetlen
van véve. Ezen akként vél segítni, ha a jelen oppositio
helyébe más mivel ellenzék lép, ha a mivelletlen embe-
rek kiszorítatnak a parlamentből és a közjogi oppositio
elejtek; ezt kísérti meg a reformpárt, mely az országgyű-
lés széteséséig nem lép ki a küzdőterre, s mely eddig 15
kerületben állt fel jelölteteket.

A „Pesti Napló“ Tisza Kálmánnak legújabbán tett
azon indítványával foglalkozik, hogy a reformjavaslatok
vasárnapi ülésekben tárgyalassanak, egész héten át pe-
dig a napirenden lévő tjavaslat. Ezen indítványt ugy
értelmezi, hogy a baloldalt rendkívül nyomja az általa
követett taktika bünsulya, — ellenben a jobboldal tör-
hetlen a maga védelmi állásában és a kibeszélés fegy-
vere nem a jobboldalon kezd fogni. Tisza indítványát a
jobboldal által ajánlott en bloc elfogadáshoz hasonlóknak
tartja, — mert valamint a reformjavaslatokra ekként,
legfeljebb 3—4 ülés maradna s így érdemlegesen nem
tárgyalhatnának, ugy az en bloc elfogadás indoka, hogy
a reformjavaslatok tüzetes tárgyalására nem lévén idő,
azt csak az ülés végén lehet constatálni. — A „Pesti

vállalatom kétes eredménye s a jövő válsága felett,
ily rövid gondolkodás után maradást határozott.

— Ha akkor — gondolta tovább magában
— kíváncsi voltam jövőmre, mennyivel jogosab-
ban kíváncsi lehetek most, most midőn szerelmem
és a kötelességérzet, az emberiségi elvek és es-
küm, szabványaim oly életemesztő tusával dulják
keblemet!... szörnyű, szörnyű helyzet!... de
tehetek-e másként?... hisz a beháboru tüze ki-
tört újabbán, a különben is boszus Rákóczynek
véletlen ötlete, szeszélye veszélyeztetelhetné a drága
életet... hányszor nem történt már, hogy a bört-
önt a verpadtól csak egyetlen lépés választotta el.

Ifju hősünk valódi lélekvihárnak esett marta-
lékál, izmai feszültek, agya égett és szédelt s
észre sem vette, hogy mig eszmétő gondolataival fog-
lalkozik, Zinka a csomaggal terhelt kis kerek asztalt
elébe helyezi és a kereveten szintén helyet foglal.

Félülő, félfekvő helyzetben incselkedvesu
szik közelebb és közelebb. Ében fekete fűrti
gazdag esigákban hullámozniak vállain, karesu ter-
metén csokorra kötött török kendő övedzött, helye-
tesít, az arany himzetű lilaszín bársony kis dolmány,
a buján emelkedő mellet szabadon hagyja, melyet
átlátszó fejr patyolatig fodóz, a kurta selyem
szoknya és finom szövöttu harisnyák, a kerevetre
helyezett hegyes oru papucos, pizsin lábacsakának
izmait és ereit is keresztül látatják.

— Frisítót... frisítót... hisz egészen föl-
hevülve vagy!... szólt Zinka, ányújtván a szorbetes
csészét, s a granat fekete szempár kaczer tűzével
a szivjóságának és őszinte vonalozomnak negyelt,
kifejlesztit oly élethíven egyesítette, miszerint a
késztinkedés és alakoskodás csalfa mesterségével
ismeretlen fiatal leventénk nem tudott ellent
állani.

— Igy... folytatta perczek mulva Zinka
boldogság kéjézetével, s a kelepczébe esett hős-
nek verejtékező homlokát gyöngéden törölgetvén
— nemde enyhültebb... nemde üdültebb vagy?...
és most, miután kegyteljes leereszkedésed, bizal-
mad, rokonszenved végtelen boldogodt; figyelj!...
hallgald meg éltém történetét, érdemes vagyok-e,
bizalmadra, barátságodra! ismerd meg és itélj méltó
vagyok-e hozzád?

Napló" Tisza indítványát akár el, akár el nem fogadja azt a jobboldal, — ügyes prókatori fogásnak tekintik, — mert ha elfogadja, akkor csak a baloldal taktikáját mozdítja elő, — ha pedig el nem fogadja, akkor a baloldal azt fogja mondani: a jobboldal nem akarja a reformot.

A „P. Lloyd“ nem hiszi, hogy az Alabama-kérdés láborura adhasson alkalmat Anglia és Amerika között, mert mindkét nemzet-érdeke a béke fenntartását követeli. Komoly összeütközés megátalán Gladstone-Ireland pártijában és Grant-re nézve lehetlenné tenné a Dél-ujraszervezést. Aztán kiemeli, mennyire óhajtható humanitárius tekintetben a washingtoni szerződés gyakorlati keresztülvitelé, mely pusztító háborúkban gazdag körülményben fényesen bebizonyította, hogy a differenciákat kevésbé bárbár módon: nem erőszak, hanem a barátságos államok itélete által is ki lehet egyenlíteni. Ez oly egyszerű erkölcsi hatást szülne, mely előtt még azon államférfiak is meghajolnának kényserlenségnek, kik eddig csak szánakodólag mosolyogtak a nemzetközi törvények eszméje felett.

Az „Ung. Lloyd“ az angol alsóházban Dilke ismert indítványa következtében előfordult botrányból azt következteti, hogy Angliában a monarchia tekintélye rohamosan alászáll. Ép azon körülmény, hogy az Angliában oly mély gyökeret vert monarchismus már nem a régi méltó alakban, hanem brutális módon védi ügyét, a higgadtan észlelőben kételyt fog támasztani a monarchia állandósága iránt, s az adóval tulterhelt népet meg fogja barátkoztatni azon eszmével, hogy Anglia számára czélszerűbb kormányforma is létezhetnek.

Az orosz-olasz-német szövetség.

A feudális és a lengyel lapok egy Austria-Magyarország ellen irányított hármass szövetség rémével nyugtalanítják a világot; hanem úgy az olasz, mint a porosz felhivatalos közlönyök ama híreket határozottan megczáfolják, E berlini és római czáfolatok megérdemlik a kiváló figyelmet. Az ottani kormánykörökben nagy súlyt fektetnek minden félreértés, minden bizalmatlanság elkerülésére Ausztria-Magyarországhoz való viszonylataik tekintetében, és minden ellenséges szándok feltevése ellen határozottan óvást tesznek. E fontos nyilatkozatokat a legbarátságosabb modorban tett bizalmas diplomatai nyilatkozatokkal kísérik a berlini és római cabinetek.

Keletről.

A pétervári kormány oroszítási törekvéseiről a még török uralom alatt levő görög nemzetiségű tartományokban egy hazai lapnak a következőket írják Athen-ből: „Minő értéke van a pétervári diplomatai körök azon nyilatkozatának, miszerint a panslavismus vádját el utasítják magoktól, megmondja egy érdekes eset, mely államférfiaknak és ajtánk komoly részének ad gondolkodni valót. Gorstakoff, miután látta, hogy a görögöknek panrussismus iránti ellenszenvé kiolthatlan, elhatározta, hogy a görög nemzetet mindig szűkebb térre fogja szorítani.

Voltak, kik azt állították annak idején, hogy a kandiai forradalmat Oroszország provokálta, hogy t. i. ezáltal a görög elemet gyengítse, s, következésképp a szlávot erősítse. S ezen feltevés nem czáfoltatott meg a tények által. A párisi konferencián, hol a görög nép erkölcsi arculapást szenvedett,

az orosz követnek egy szava sem volt a hellenek védelmére, mely körülmény ez utóbbiak szemét teljesen fölnyitotta. Az orosz kormány ezen idő óta folyvást tovább szötte machinatióit, és pedig újabban Dél-Macedoniában.

Ezen vidéken a hellen nép compact tömegben lakik. A bolgárok tehát a geografia és az ethnologia elleni merénylet nélkül, a legkisebb jogot sem formálhatnak Macedoniára. Az orosz kormány azonban mégis ezen tartományt választotta cselekvésének színterévé, melyet ügynökei által szlavizálni, illetőleg bolgárizálni akar.

A portának természetesen érdekében volna az orosz kormány ezen törekvést akadályozni, de mivel a bolgárokat békes emberekként, a görögöket pedig kibékíthetlen ellenségnek tekintik, az izgatásokat nem akarja észrevenni, miért annak idején a porta természetesen meg fog lakolni. Akkor a porta észre fogja venni, hogy az oroszok számára kaparta ki a parázsból a gesztenyét, midőn a görög nyelvet kiküszöbölte sok templomból és iskolából mely iskolák és templomok jogosan a görögök tulajdonai képezik; meg fogja siratni, hogy a görög papokat és tanítókat elűzte, hogy a görög tankönyveket panszláv könyvekkel cserélte föl, melyekben a többi közt ilyenek is olvashatók: A görögök a bolgárok ellenségei; Arisztoteles és Nagy Sándor telivér bolgárok voltak. Tánítják továbbá, hogy a bolgároknak csak az oroszok barátaí stb.

A porta meg fogja banni végre, hogy tisztán görög egyházkerületeket, melyeknek a velissai, prilapoi, kassai stb. az orosz befolyás alatt levő exarchatus alá rendelt. A császári kormány tehát saját maga sirját ássa, midőn mindezt megengedte s megengedi most is, hogy a theszsaloniai elői keleti vidékeken a panrussismus megfésze kelje magát. A szultáni kormányban azonban nincsenek fülei a hallásra, s nincs esze az értesre. Oroszország tervszerűen halad előre: magán az Atos hegyfokon, melyen szerződészerűleg csak 14 orosz szerzetesnek volna szabad laknia, Oroszország több mint 200 ilyen csuhás emizáriust telepített le.

Elképzelheti ön, minő elkeseredés uralkodik itt ezen tények után Oroszország ellen, mely tények a kormányban hivatalosan tudomására hozattak. A felhivatalos lapok szörnyen panaszokdnak Oroszország ellen, anélkül, hogy az itteni orosz követnek ez ellen kifogása lenne. Az udvar igen szomoruan van érintve, s lehetetlen eltitkolnia fájdalmas megilletődését.

Fzen tényeket, mint már fenebb jeleztem, azon okból közlöttem, hogy kimutassam, minő hitel kelljen adni azon nyilatkozatoknak, miszerint Oroszország a panslavizmusról mit sem tud. A czár kormányának politikája szigorúan megjelelt uton halad oda, hol Törökország bukása megírva a végzet könyvében. S miátt Oroszország ily módon lassan, de biztosan ássa alá a török birodalom alapjait, Közép-Ázsiában is folytonosan terjeszkedik s egymásután hatalmába keríti a Chinába vezető kereskedelmi utakat. Nyugaton csapatai már Afghanistan határait érintik, Kelet felől újabban Dsungaria tartományt foglalta el, még egy utolsó erőfeszítés, s a két ázsiái hódító: Anglia és Oroszország szemben állnak egymással. Ez utóbbira nézve, mely már az uralmát veszélyeztető belenségeket is alig képes fékezni, ily eshetőség majdnem azonos volna indiai birtok

kai elvesztésével. Anglia ennél fogva mindent elkövet, hogy Oroszországnak ellenségeket támasszon, s mint látszik, utóbbi időkben sikerrel működött s szövetségésre bírta a közép-ázsiai mohamedán fejedelmeket a közös ellenség ellen.

Erre vonatkozólag írják Taskendből (Közép-Ázsiából): „Néhány hét előtt még kétes volt, vajjon az idén megkezdetik-e a hadjárat Chiva ellen, noha kaspitenger keleti partján, valamint Ust-Urtá sivatagban az oroszok szaporították erődített állomásaik számát, most azonban jóformán bizonyos, hogy a háború elkerülhetetlen. A közép-ázsiai fejedelmek coalitója az orosz uralomra nézve fenyegető ténynyé vált. Mansana és Urmiánál a bokharai és kokandi khánok 30,000 válogatott harczost összpontosítottak és Jakub khán, ki eddig folytonosan ellenségeskedett Kokand fejedelmével, szintén hozzájuk csatlakozott. Példáját a gögön törzs is követte. Minthogy pedig a chivaiak a mult télen tökéletesen megverettek, a hatalmas szövetség, melyhez még a chivai khan csapatai is csatlakozni fognak, egész erejét Oroszország ellen fordíthatja.“

Orosz észjárás.

A pétervári bürözlapp hosszabb vezércikkben fejtegeti Oroszországnak Poroszországhoz való viszonyait az 1870-1871-iki háború alatt és azon eredményre jut, hogy az utóbbi Oroszország irányában nagy hálával tartozik. Oroszországnak tehát joga van Poroszország támogatására számítani, ha az politikájának természetes céljait követi. A fekete tenger hadi hajórajának visszanyerése által azonban nem éretett el még valami nagyon sok. Ép úgy, a mint Poroszország a német törzsoket főnöksége alatt egyesítette, feladata Oroszországnak a rokon szláv törzsoket vednöksége alatt egyesíteni. Oroszország már igen sokat tön a keleten hirtorsosaiért, de galicziai magyar és bukovinai vérokonai még mindig szenvednek az idegen iga alatt. A bürözlapp alkalmasnak tartja a pillanatot arra, hogy Oroszország, Poroszország és Olaszország példájára „történelmi fejlődésének törvényes célját“ elérni igyekezzék.

UJDONSÁGOK.

Kolozsvár, március 29. 1872.

T. olvasóinkat kérjük, méltóztassanak évnegyedes előfizetéseiket mielőbb megújítani, nehogy a lap szétküldésében fennakadás történjék. Együttal új előfizetést nyitunk 1872. april-decemberre 9 frttal, april-septemberre 6 frt o. é. A szerk.

A képviselőház martius 27-diki ülésében névszerintű szavazással kijelenté, hogy Tisza Kálmán indítványát nem tárgyalja. Tisza K. indítványát indokoló beszédében a jobboldalt azzal is vádolja, hogy az a reformokat nem kívánja tárgyalni. Ennek ép ellenkezőjét bizonyítja az, hogy a „reform“-javaslatokat a kormány már elő is terjeszté. Minő taciatic követ a jobboldal, arról csak az ülészak végén lehet ítéletet mondani. Addig csak egy czáfolhatatlanul bizonyos: a baloldal agyonbeszélési tjavaslatok tárgyalását késlelteti, azok süttetes megvitatását lehetlenné teszi.

A központi bizottság márc. 26-iki ülésében a magyar kir. honvédségi Ludovica-Akadémia felállításáról szóló törvényjavaslat tárgyalását befejezte. A törvényjavaslat egészben véve úgy fogadtatott el, a

mint az beterjesztetett, a 7. §. azonban, mely az átalakítási és berendezési költségekről szól, kihagyatott és a ministerium oda utasított véleményeztetik, hogy a költségek iránt, póthitelről szóló törvényjavaslatot terjesszen a ház elé. Továbbá felhivandónak véli a kormányt az iránt is, hogy az Akadémia szervezésének tervezete nyommassék és a ház tagjai között kiosztassék. Targyalatván, változatlanul elfogadtatott továbbá a Baja s Holdmező-Vásárhely városok külön törvényhatósággá emeléséről szóló törvényjavaslat.

A 15-ös bizottság 26-án tartott ülésében csak a javaslat 25-ik §-nak 2-ik bekezdése felett végezte be a tanácskozást. Hosszas elvi vita fejlődött ki az előleges letartóztatás eltörlése vagy fenntartása érdekében, a kormány részéről közvetítő javaslat tétetett a belgiumi rendszer szerint, mely fenntartotta az előleges letartóztatást azon megszorítással, hogy a vizsgáló bíró tartózzék a törvények engedélyét minden 8 napon ki kérti, azonban mind a törvényjavaslat illető pontja, mind pedig a kormány érintett javaslata elvetetett szavazatlóbsággal; mellette szavaztak Ormos, Fittler, Fillenbaum, Török, — ellene: Paczolay, Hodossy, Pulszky, Chorin, Vécsey: — s így a javaslat 25-ik §-nak 2-ik bekezdése helyett elfogadtatott Hodossy és Chorinnak azon indítványa, hogy az előleges letartóztatás meghatározott időre terjedhet, mely alatt a vádlott vagy rendes vizsgálati fogságba helyezendő, vagy szabad lábra bocsátandó; a határidő a kormány részéről tett ajánlat folytán 30 napon állapítatott meg. Végre Pulszky ezen szakaszhoz még azon indítványt tette, hogy vádlottal az első kihallgatás alkalmával közöltessék letartóztatásának oka, ez azonban csak Vécsey és Chorin által támogatván elejtett a többség által, mire Pulszky ezen pontra nézve külön véleményt jelentett be.

Honvédség. A magyar királyi honvédelmi ministerium az igazságügyministernek azon megkeresésére, hogy a magyar királyi törvényeszeknél alkalmazott, a honvédség szabadságot állományába tartozó tisztviselők csakis a 14 napi hadgyakorlatokra szállítassanak be, elhatározta, hogy — habár az 1871-ik évi VI-ik törvényezik 2. §. értelmében a szabadságot állományba tartozó honvédszettek az ősi hadgyakorlatokon kívül még egyszer két havi szolgálattételt végtet behívhatók, mégis tekintetbe véve a királyi törvényeszek és a közigazgatás jelenlegi szervezkedési nehézségeit — mindazon állam- és közhivatalnokok, kiknek az évi beszóllítása az illető hivatal kezelési ágában fennakadást okozhatna, a két havi szolgálattételt jelenleg felmentessenek, és csakis az ősi hadgyakorlatok tartamára szorítassanak fegyver alá.

A krassómegeyi Deák-párt martius 27-iki ülésében a temesvár-orsova-bogsan-vajteki vasút vonalok építése, továbbá az országgyűlési időszakknak öt évre leendő kiterjesztése iránti törvényjavaslatok soronkivüli tárgyalása végett az országgyűléshez kérelmező, — a kormány pedig a választási törvényjavaslat tekintetében az ellenzék irányában tanúsított tapintatos kitaró magatartásáért bizalmi és üdvözlő feliratot intézni határozott.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről. Márc. 27-ről: 5% Metalliques 64.90. 5% Nemzeti kölcsön 70.80. 1860-diki államkölcsön 103. — Bankrészenyek 841. Hitelrészenyek 34.575. — London 110.55. Ezüst 109. — Cs. kir. arány 5.29. Napóleondor 8.82. Földterhermentesítési kötvények: Magyar. 81.50. Temesi 78.50. Erdélyi 78.25. Horv.-Slavon

Felelős szerkesztő: Sándor János.

(438) Gy. Fejérvárt, a Széchenyi-utczában, az ugynevezett Szoboszlai-féle ház és telek, a rajtálvó 3 osztálybeli lakó- és gazdasági épületekkel, nagy gyümölcsös- és veteményes-kerettel eladó. Értekezhetni itt Kolozsvárt id. Biró Miklóssal, b.-szénetczáj 131. sz. Gy. Fejérvárt Dánff Károlyival, Sz. Keresztúrtú Pap Jánossal.

[437] Egy terjedelmes gyümölcsös kert és szőlő, nyárilakkal, berendezett méhészettel eladó. Kolozsvárt, a Kányamálban, 6—7 hold nagyságu, Értekezhetni Demjén László könyvkereskedésében Kolozsvárt.

Hirsch D. Troppauban (oszt. Szilizia) (435) ajánlja használatra üzleti-, levelezési- és hirdetmény-közvetítő irodáját. Üzletágak: Bizományok és pénzfelhajtások. — Mindenféle üzletek, házak és fekvőségek megvásárlása és eladása sat. — Üzletek, gyárak, fekvőségek, házak sat. bérbeadása és bérbevétele. — Hirdetmény-közvetítés a bel- és külföld minden hírlapjába. — Mindenféle hivatali állomáskeresők elhelyezése. — Utazók és kívándorlók Amerikába szállítása. — Pénzbiztosíték mellett. — Felvilágosítás bel- és külföldi czégek és egrenekről. — A kereskedelmi terre vonatkozó bármiféle ügy ellátása. — Mindenféle felvilágosítások. U. I. Csak oly levelekre lehet válaszolni, a melyekhez levélbélyeg van mellékelve.

ROBEY ÉS TÁRSA

(Limited)

Pest, üllői út 1. szám alatt,

ajánlják a közelgő idényre szabadalmazott vaskeretű cséplőgépeiket és gőzmozdonyaikat, lojárgányos cséplőgépeiket, vetőgépeiket, úgyszintén javított álló felnyomatu gőzgépek Field-féle csövekkel.

Újabb gépeink általános elismert munkaképességök felment bennünket minden feldicsérésről, mert a tények felelnek meg, és csak arra kérjük a t. gazdáközönséget, gőzcséplőkre szóló megrendeléseiket mihamarabb kezeinkhez juttatni, mert már is kivételesen sok ebbeli rendelémny tététeit nálunk.

Robey and Company Limited, Pest, üllői út 1. sz.

(400) 13—24

Ny. Gámán János örökösénél Kolozsvárt.